

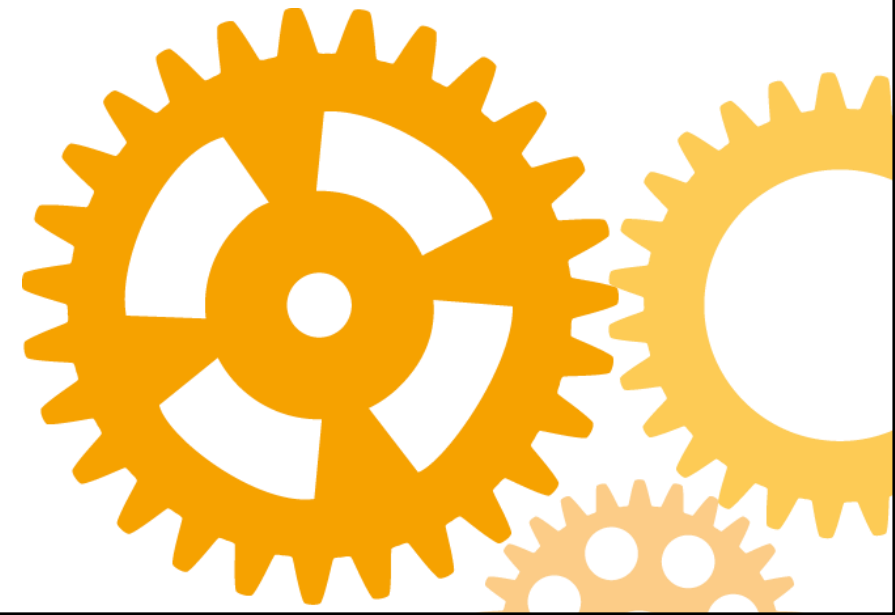
Kommun
och sjukvård
Samverkan i Göteborgsområdet

Årsrapport 2023
Temagrupp barn och unga

Lena Ekeröth, processledare Temagrupp barn och unga

www.vardsamverkan.se/Goteborgsomradet

Samverkansstruktur

Politisk nivå

Politiskt samråd

Politiskt presidium, beredning

*Strategisk
övergripande nivå*

Ledningsgrupp för samverkan, LGS

Beredningsgrupp

Utvecklingsgrupp SAMSA

Samverkanskontoret

*Processorienterade
temagrupper*

Temagrupp
Barn och unga

Temagrupp
Rehab & Hab

Temagrupp
Psykiatri

Temagrupp
Äldre

*Lokal
samverkan*

NOSAM

(Närområdessamverkan)

Finns i varje stadsområde/kommun i Göteborgsområdet:

Barn och unga

Mitt i livet

Psykiatri

Äldre

Lokal
samverkans-
grupp barn och
unga

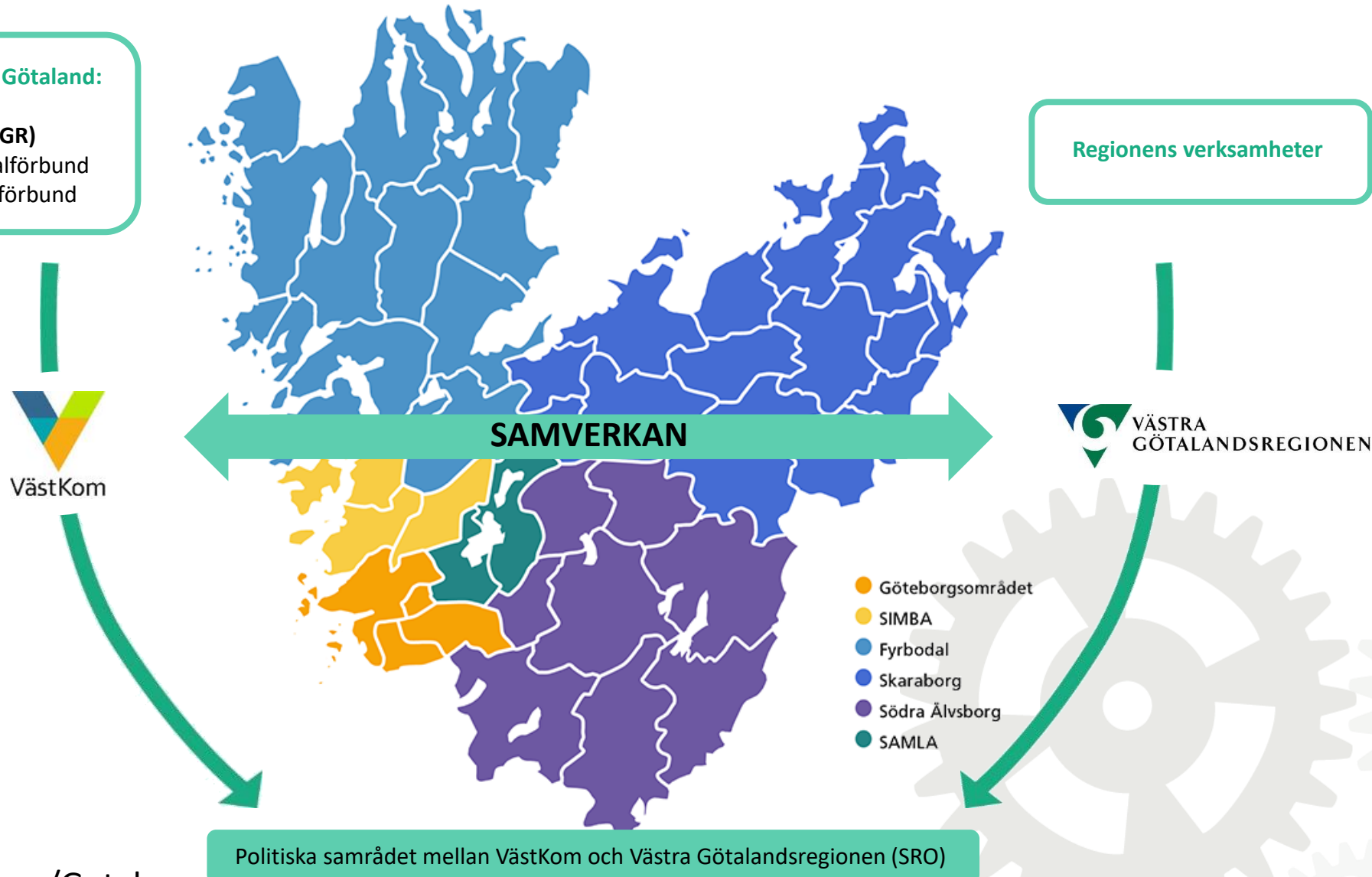
Samverkan på individnivå, ISAM

Vårdsamverkan i Västra Götaland (VVG)

Kommunerna i Västra Götaland:

- Boråsregionen
- **Göteborgsregionen (GR)**
- Skaraborgs kommunalförbund
- Fyrbodals kommunalförbund

Regionens verksamheter

VästKom

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

SAMVERKAN

- Göteborgsområdet
- SIMBA
- Fyrbodals
- Skaraborg
- Södra Älvsborg
- SAMLA

Politiska samrådet mellan VästKom och Västra Götalandsregionen (SRO)

Vårt mål

Samverkan mellan kommun och region ska utjämna skillnader i hälsa.

Den enskilde ska få god och säker vård (hälso- och sjukvård), tandvård, stöd och omsorg med effektiva samordnade insatser.

MÅLGRUPP:

personer som är i behov av insatser från kommun och region.

ATT BEAKTA:

- socioekonomiskt utsatta grupper
- nyanlända till Sverige
- kön
- personer med funktionsnedsättning.

Samverkan mellan kommun och sjukvård för den enskildes bästa

Temagrupp Barn och unga

- Verksamhetschefer från socialtjänst, elevhälsa, förskola, skola, funktionsstöd, gymnasium, vårdcentral/UPH, habilitering, tandvård, BUP, DSBS, ANS (SiV), Regionhälsan BUM och UM
- Fem kommuner
- Barnen i fokus – vad kan min verksamhet bidra med?
- Referensgrupp för delaktighet
- Beredningsgrupp
- Handlingsplan – delmål – aktiviteter - arbetsgrupper
- Processtöd
- Webbsida
- Omvärldsbevakning

Temagrupp barn och ungas referensgrupp för delaktighet

Stärka arbetet för barn och unga genom brukarperspektiv

[Referensgrupp brukarorganisationer - Samverkan i Göteborgsområdet \(vardsamverkan.se\)](http://Referensgrupp brukarorganisationer - Samverkan i Göteborgsområdet (vardsamverkan.se))

- Ca 4 möten/år, uppdragshandling [webbsida](#)
- Informationsutbyte – aktuella frågor
- Synpunkter på temagruppens handlingsplan mm.
- Inbjuds till arbetsgrupper
- Identifiera områden för samverkan och utveckling utifrån ett brukarperspektiv.

FUB

Autism Göteborg

Barnrättsorganisationen BRIS

NSPH (Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa)

Unga rörelsehindrade

Barnrättsorganisationen Maskrosbarn

Barncancercentrum

Barn och unga ska lyckas i skolan

*- att utjämna skillnader i hälsa
för barn och unga*

Kommun
och sjukvård
Samverkan i Göteborgsområdet

Samverkansplattform
Temagrupp Barn och
Unga

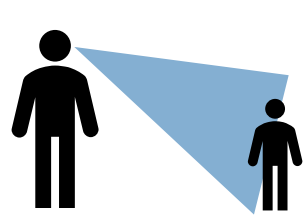
Familje-
centrerat
arbetsätt
som grund

SIP som
verktyg, stöd
och struktur

Barn-
rättsperspektivet
genomsyrar
samverkan

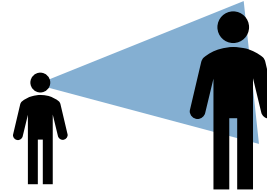

Barnets bästa

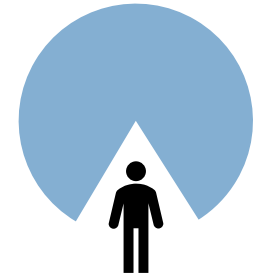
Barnperspektiv

Vuxens perspektiv
på barn, samhällets
syn på barn

Barnets perspektiv

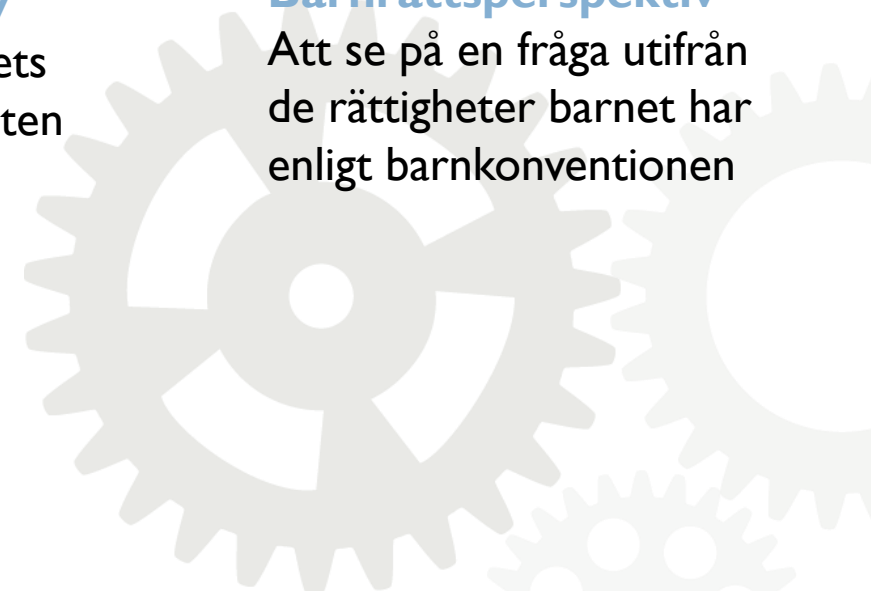
Det individuella barnets
perspektiv, delaktigheten

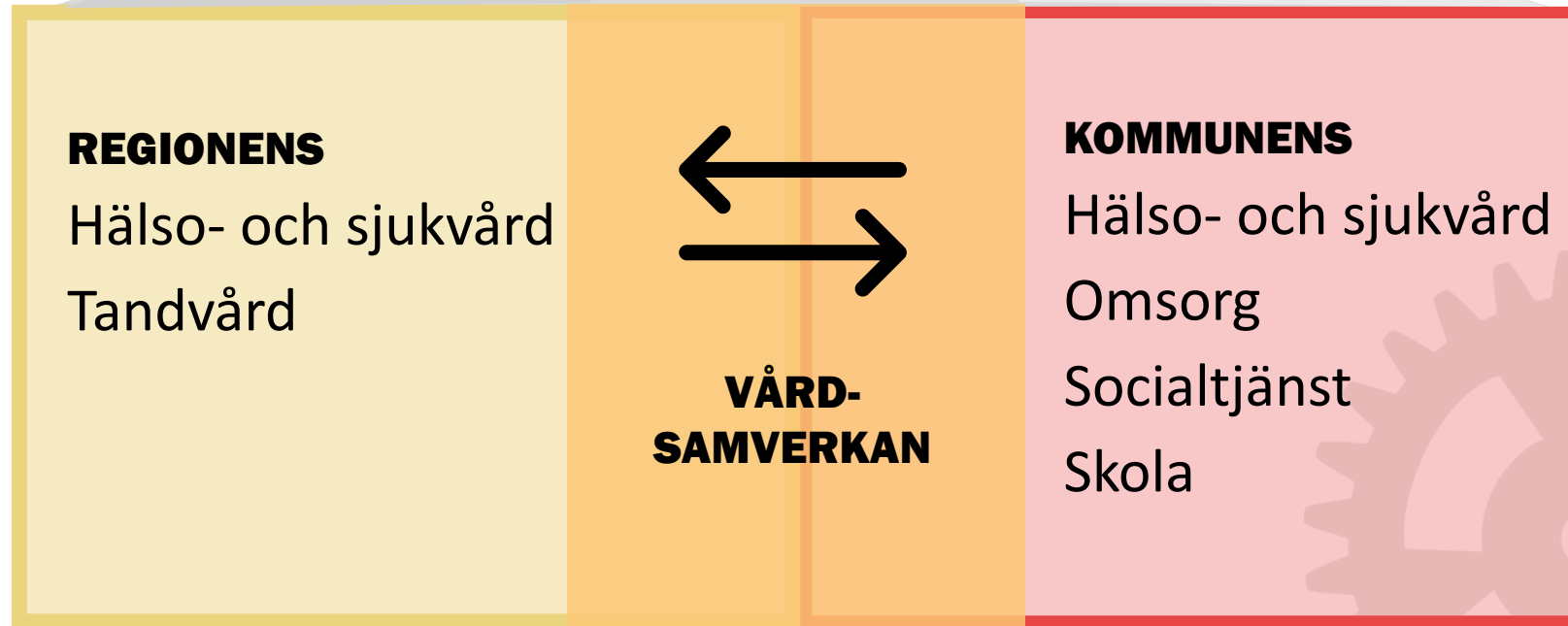
Barnrättsperspektiv

Att se på en fråga utifrån
de rättigheter barnet har
enligt barnkonventionen

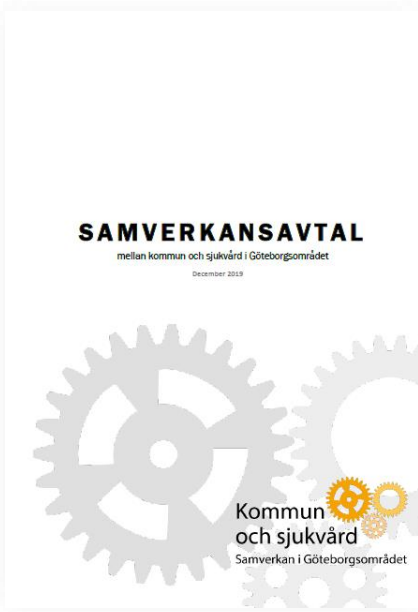
Definitioner

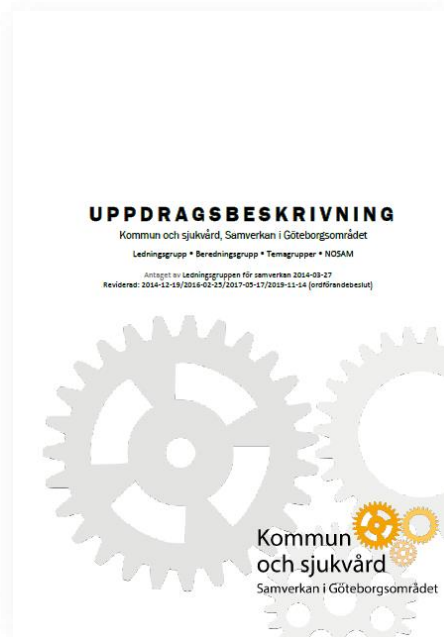
Vårt uppdrag

Styrande dokument för samverkansarbetet i Göteborgsområdet

Samverkansavtal

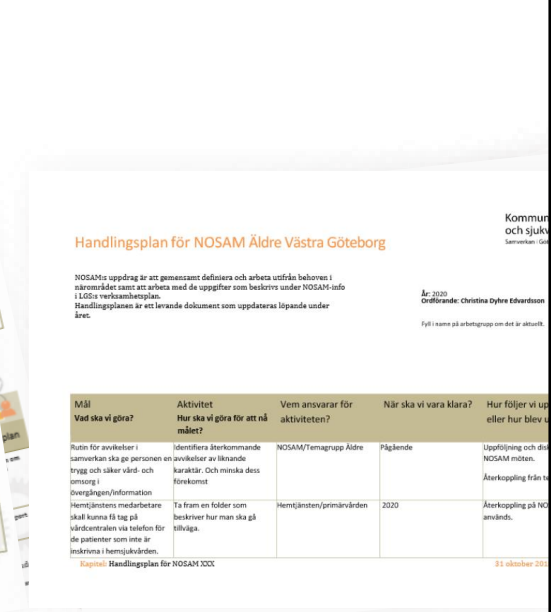
Uppdragsbeskrivning

Samverkansplan

Temagruppernas handlingsplaner

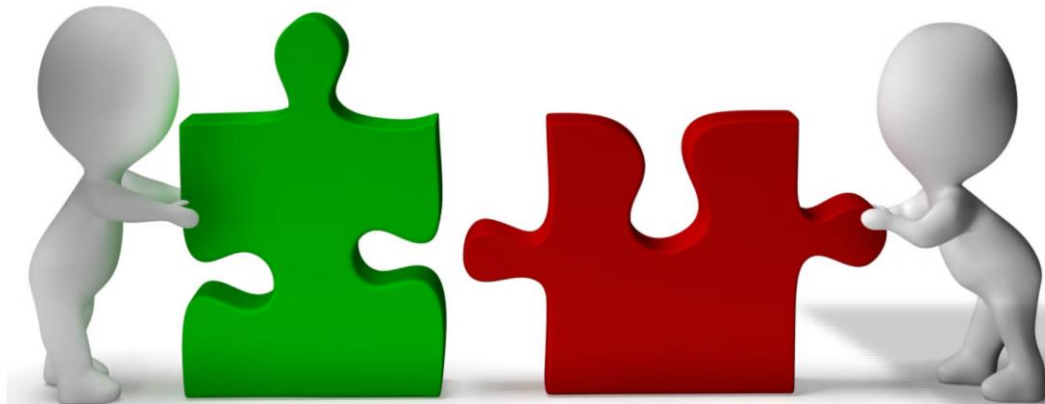

NOSAM:s handlingsplaner

Ny överenskommelse om samverkan för barns och ungas hälsa + Riktlinje för SIP

ersätter tillsammans Västbus riktlinjer

[Överenskommelse Samverkan för barns och ungas hälsa \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

[Länk: Riktlinje för SIP i Västra Götaland 2020-2023](#)

www.vardsamverkan.se/Goteborgsomradet

Tillämpningsanvisningarna följer uppdragen i överenskommelsen om samverkan för barn och unga, genom färgkodade avsnitt:

- 1. Struktur för samverkan** – samverkansgrupper, samverkan på individnivå enligt SIP-riktlinjen.
- 2. Tidiga insatser** – utveckla tidiga insatser, inkl FCA.
- 3. Delaktighet** – låta barn bli delaktiga ur ett barnrättsperspektiv.
- 4. Samverkan för barn och unga placerade i samhällsvård** – säkra hälso-och sjukvård, tandvård och skolgång för målgruppen.

Gemensamma utvecklingsområden anges.

Sist finns begreppslista och länklista.

[LÄNK till Tillämpningsanvisningarna](#)

**Tillämpningsanvisningar
i Göteborgsområdet**

för Överenskommelse om Samverkan för barns och ungas hälsa,
som tillsammans med Riktlinje för Samordnad individuell plan (SIP)
ersätter Västbus riktlinjer.

Samverkan för barns och ungas hälsa
Överenskommelse mellan
Västra Götalands kommuner
och Västra Götalandsregionen
2021-12-31 och 2022-06-20

**Kommun
och sjukvård**
Samverkan i Göteborgsområdet

Fastställt av Temagrupp Barn och unga
samt Ledningsgrupp för samverkan (LGS)
i december 2021. Giltig till 2023-12-31.
Version 1.1: Uppdat. länkar 2022-06-20.

www.vardsamverkan.se/goteborgsomradet

I Göteborgsområdet samverkar Västra Götalandsregionen, Göteborgs Stad, Härryda kommun, Mölndal stad, Partille kommun och Öckerö kommun.

Handlingsplan psykisk hälsa i Västra Götaland

Fokusområden och mål för barn och unga

1. Förebyggande och främjande arbete

Mål 1.1 Föräldrar ska erbjudas stöd under barnets hela uppväxt

Föräldrar är viktiga i varje barns liv. De påverkar förutsättningarna för barnets fysiska och psykiska hälsa och utveckling i stort. Därför är det viktigt att ge föräldrar och vårdnadshavare stöd utifrån sina och barnens behov när det behövs. Det kan gälla föräldrar till barn med funktionsnedsättning eller föräldrar med psykisk ohälsa och/eller beroendeproblematik. Verksamheter som arbetar med barn och möter föräldrar behöver kunna erbjuda föräldrarna anpassat stöd under barnets hela uppväxt, 0-18 år.

Mål 1.2 Alla elever ska lämna grund- och gymnasieskolan med godkända betyg

Att klara godkänt resultat i skolan är en stark faktor för god hälsa senare i livet. En fjärdedel av varje årskull går inte ut gymnasiet i Västra Götaland idag. Samtidigt är det en viktig förutsättning att ha gymnasiekompetens för att kunna leva ett självständigt liv. Elever med hög frånvaro måste uppmärksammas tidigt och ges det stöd de behöver för att närvara i skolan. Det är viktigt att utveckla närvarofrämjande åtgärder och arbetssätt i samverkan.

2. Tillgängliga tidiga insatser

Mål 2.1 Barn och unga med psykisk ohälsa ska få insatser i rätt tid

Att tidigt identifiera psykisk ohälsa hos barn och unga kan utveckling av allvarliga problem. Det som ofta benämns som "linjen" är de funktioner eller verksamheter som har i uppdrag att mot barn, ungdomar eller familjer som söker hjälp när de har problem eller mår dåligt. Barn och föräldrar ska veta vända sig. Därför behöver första linjen för barn och unga hälsa vara definierad och känd. En bra första linje är tillgänglig från barnets bästa och sätter barn och familj i centrum. C-barn och unga genom att kunna identifiera problem, behöva problem, remittera vidare när det behövs och säkerställa att unga får tidig och högkvalitativ hjälp.

Mål 2.2 Förebygga och uppmärksamma bruk av alkohol och narkotika bland unga

Bruk av alkohol och narkotika kan påverka fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande. För att ge goda förutsättningar för vuxenblivande behöver ett riskbruk uppmärksammas tidigt och beroende hos unga samspelar ofta med psykiska sociala faktorer. Samsjukligheten är ofta hög. Det finns såväl individuella livsvillkor och sociala sammanhang. Särskilt särskilt viktigt att uppmärksamma är t ex hbtq-personer, ensamkommande barn och barn till föräldrar med eget egen beroende

3. Enskildas delaktighet och rättigheter

Mål 3.1 Barn och unga som har behov av samordnade insatser ska ha en SIP

Sedan 2010 är det lagstiftat, både i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen, att kommun och region ska upprätta en samordnad individuell plan, SIP, när en person har behov av insatser från båda huvudmännen. I Västra Götaland finns från 2020 en överenskommelse om samverkan för barn och ungas bästa. I den har tidigare Västbus riktlinjer inarbetats. En SIP gör den enskilde och närstående delaktiga i planeringen av insatser från hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola och ansvarsfördelningen blir tydlig. SIP är också ett bra verktyg för samordning mellan verksamheter inom en huvudman.

Mål 3.2 Brukarföreträdare ska erbjudas delaktigt utvecklingsarbete

Barns och ungas egna upplevelser behöver tas tillvara för att kunna utveckla ett kunskapsbaserat arbetssätt. Barn har rätt till delaktighet i alla frågor som berör dem enligt FN:s konvention om barnets rättigheter. Inflytandet behöver också delas utifrån regional och nationell nivå och varje enskild individ. Barn, ungdomar och vuxna ska definieras och definier

4. Utsatta grupper

Mål 4.1 Ingen ska diskrimineras eller uppleva negativt bemötande i kontakterna med kommunerna och regionen

Det finns sju diskrimineringsgrunder som omfattas av lagens diskrimineringsförbud: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Personer ska få ökad kunskap om hur grupper utsätts för, som minoritetsstress och skillnader i psykisk hälsa, kan relateras till att personer bryter mot normer utifrån exempelvis sexuell läggning, könsidentitet och nationellt ursprung. Kunskapen om mänskliga rättigheter, normativt bemötande och hur det påverkar unga i enskilda möten ska också öka.

5. Ledning, styrning och organisation

Mål 5.1 Nollvision om suicid i Västra Götaland

I flera undersökningar uppger upp till åtta procent av flickorna och fyra procent av pojkarna att de någon gång försökt ta sitt liv. I Västra Götaland sker i genomsnitt åtta till nio suicid per år i åldersgruppen 15-19 år. Bakom varje fullbordat suicid går det tio allvarliga försök och bakom statistiken döljer sig ofta psykisk ohälsa som är viktig att uppmärksamma. Unga personer med förhöjd suicidrisk ska identifieras och erbjudas rätt hjälp i tid

18

Det goda livet i Västra Götaland
Handlingsplan för psykisk hälsa
2018-2024

Förlängd!

24

[Handlingsplan Psykisk hälsa i Västra Götaland 2018-2024](#)
[Förlängd och justerad 2022-12.pdf \(vgregion.se\)](#)

Barn och unga ska lyckas i skolan

[Handlingsplan 2023 Temagrupp barn och unga.pdf \(vgregion.se\)](#)

1. Verka för lokalt samverkansarbete för barns och ungas hälsa utifrån ett barnrättsperspektiv
 - Implementera ÖK barn och unga – Tillämpningsanvisningar i Göteborgsområdet
 - Vårdsamverkansstrukturen ska göras känd
 - Implementera SIP, och IT-systemet SAMSA
2. Fokus på barnrättsperspektivet enligt barnkonventionen.
 - Samverkansarenor barn och unga ska genomgå utbildning i barnkonventionen.
 - Delaktighet – fokus i SIP-implementeringen, Tillämpningsanvisningarna, arbetsgrupper
 - Uppmärksamma Barn som anhörig
3. Tidiga insatser i samverkan - Tidigt identifiera och förebygga psykisk ohälsa.
 - Suicidprevention
 - Tillämpningsanvisningarna
 - Stimulansmedel till lokalt samverkansarbete [Handlingsplan Psykisk hälsa](#)

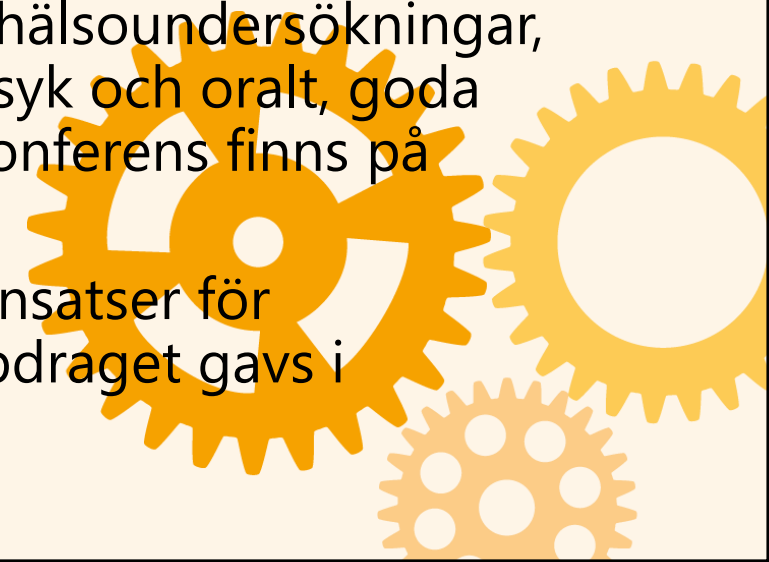

Temagrupp Barn och unga 2023

Insatser för implementering av Överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa- temagruppens delregionala tillämpningsanvisningar för Göteborgsområdet

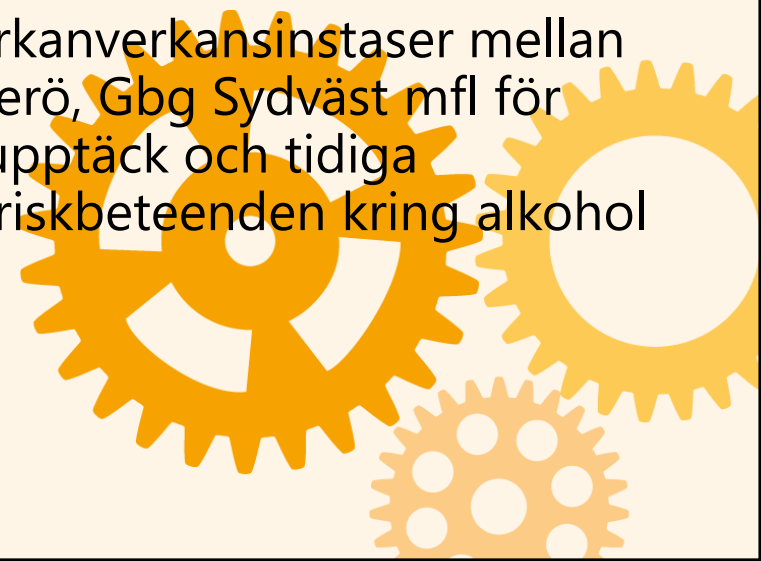
- Anordnats två spridningskonferenser med tema delaktighet (avsnitt 3) digitalt + fysiskt. Innehåll fysiskt i Mölndal: SOU Börja med barnen tillsammans med BRIS, Goda exempel delaktighetsmetoder Härryda kommun, gruppdiskussioner i blandade tvärprofessionella grupper. Konferencier: Autism Göteborg och ordförande Temagrupp barn och unga. 90 deltagare
- Anordnat konferens tillsammans med brukarorganisationer, GR, SIMBA och SAMLA om Barn och unga i samhällsvård. Innehåll: Maskrosbarn: hur mår barnen, forskare Linköpings universitet om barnens hälsa, SKR om lagstiftning hälsundersökningar, Socialstyrelsens HälsoSAMS, RMR:er hälsundersökning fys/psyk och oralt, goda exempel på samverkan kring hälsundersökningar. Inspelad konferens finns på webben.

Därmed är uppdrag från LGS till Temagrupp barn och unga om insatser för implementering av lagen om hälsundersökningar fullgjort. Uppdraget gavs i samband med länsdialog med SKR.

Temagrupp Barn och unga 2023 forts.

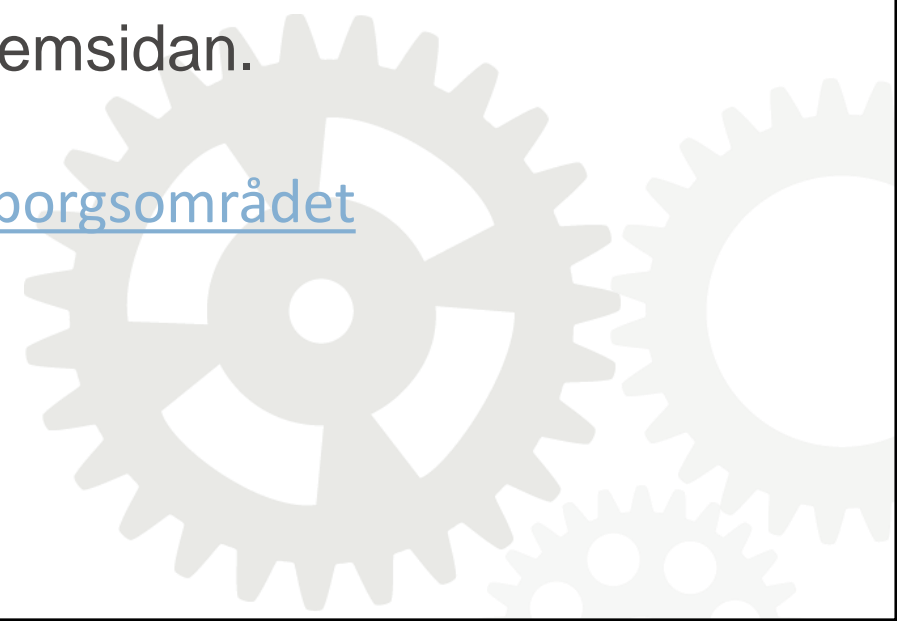
- Utökad samverkan med brukarorganisationer – Temagruppen och organisationerna har tillsammans i en Workshop utarbetat handlingsplan 2024 utifrån ett barnrättsperspektiv.
- Temagruppen lyfter i ledningsgrupper odyl behovet av gemensam digital samverkansyta för effektivitet och kvalitet, enligt uppdrag inom Nära vård mm.
- Temagruppen gett den lokala samverkan möjlighet att ansöka om tilldelade statliga medel för stöd i arbetet med barns och ungas psykisk hälsa. Skolnärvaroteam som motverkar psykisk ohälsa har stöttats i Partille, Härryda, Mölndal och Göteborg, liksom spädbarnsverksamhet för anknytningsproblematik. Flera av dessa samverkansteam har därefter kunnat implementeras.
- Temagruppen har utlyst och beslutat om nya tilldelade medel. Samverkanverkansinstanser mellan kommun och region är beviljat för 2024 till Angereds närsjukhus, Öckerö, Gbg Sydväst mfl för samverkan mellan kommun och region gällande hälsosam vikt, tidig upptäck och tidiga samordnade insatser mot våld i nära relationer, omvårdnadsbrist och riskbeteenden kring alkohol och droger.

Stärkt arbete med SIP – implementeringsplan i Göteborgsområdet

- 400 SIP-utbildare ”**Lär dig lära ut SIP**”
- SIP-samordnare
- LGS stimulansmedel 2021-2023
- Nätverk
- Information till chefer. Utbildningsfilm finns snart på hemsidan.

[SIP-implementering i Göteborgsområdet - Samverkan i Göteborgsområdet](#)

Samverkan ska alltid leda till ett mervärde för barnet.

